

KS/2024:20

KS § 46

Fråga om styrning och ledning till kommunstyrelsen – svar

Kommunstyrelsens beslut

1. Anta yttrande som svar på kommunrevisionens frågor angående styrning och ledning samt översända svaret till kommunrevisionen och kommunfullmäktige.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Fredrik Jarl (C) i handläggning och beslut.

Motivering till beslut

Upprättat förslag till yttrande baserat på kommunrevisionens två frågor till kommunstyrelsen angående styrning och ledning utifrån styrelsens uppsiktsplikt kan anses besvarade.

Ärendebeskrivning

Kommunens revisorer har i missiv den 6 mars 2024 riktat två frågor till kommunstyrelsen angående styrning och ledning utifrån styrelsens uppsiktsplikt över de kommunala bolagen, enligt 6 kap 1 § kommunallagen (2017:725). Revisionen ställer sina frågor mot bakgrund av att kommunstyrelsens ordförande även är ordförande i styrelsen för Gagnefbostäder AB. Revisionens ställda frågor är följande.

Hur ser styrelsen på förhållandet att ordförande för kommunstyrelsen prövar sig själv i sin roll som ordförande i styrelsen för Gagnefbostäder AB?

Hur sker uppsikten av företaget när ordföranden för kommunstyrelsen tillika är ordförande för företaget som man ska bedriva uppsikt över?

Svar ska ges till revisionen senast den 15 april 2024.

Bedömning

Förslag till yttrande baserat på de frågor som revisionen tillställt kommunstyrelsen 17 januari 2024 kan besvaras med hänvisning till kommunstyrelsens allmänna uppsiktsplikt enligt 6 kap 1 § kommunallagen och till den förstärkta uppsiktplikten enligt 10 kap 2 § kommunallagen.

Förslag till beslut på sammanträdet

Robert Österlund (V): Bifall till liggande förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kommunstyrelsens förvaltning, 2024-03-19, 2 sidor.

Frågor till kommunstyrelsen angående styrning och ledning, yttrande, 2024-03-19, 5 sidor. Bilaga, protokollsutdrag, KS 230525 § 67, dnr KS/2023:229, 1 sida.

Kommunens ägarstyrning och uppsiktsplikt över kommunala bolag, beredningsunderlag, 2024-03-19, 5 sidor.

Fråga till kommunstyrelsen angående styrning och ledning inklusive missiv, 2024-03-06, 2 sidor.

Lagrum

Kommunallag (2017:725) 6 kap. 1 § 2 st.

Kommunallag (2017:725) 6 kap 9 §.

Kommunallag (2017:725) 10 kap 2-6 §§.

Protokollsutdrag

Kommunfullmäktige + handling, rapport

Kommunrevisionen + handling

KPMG + handling

Kommunstyrelsens förvaltning

Datum
2024-03-19Dnr
KS/2024:20/00Sida
1 (5)Tf. kommunchef
Rolf Davidsson

Kommunrevisionen i Gagnefs kommun

**Frågor till kommunstyrelsen angående styrning och ledning
(KS/2024:20)****Bakgrund**

Kommunens revisorer har i missiv den 6 mars 2024 riktat två frågor till kommunstyrelsen angående styrning och ledning utifrån styrelsens uppsiktsplikt över de kommunala bolagen, enligt 6 kap 1 § Kommunallagen (2017:725). Revisionen ställer sina frågor mot bakgrund av att kommunstyrelsens ordförande även är ordförande i styrelsen för Gagnebstäder AB. Revisionens ställda frågor är följande.

Hur ser styrelsen på förhållandet att ordförande för kommunstyrelsen prövar sig själv i sin roll som ordförande i styrelsen för Gagnebstäder AB?

Hur sker uppsikten av företaget när ordföranden för kommunstyrelsen tillika är ordförande för företaget som man ska bedriva uppsikt över?

Inledning

Enligt kommunallagen (6 kap. 1 §) har kommunstyrelsen flera ansvarsområden när det gäller uppsikt över kommunal verksamhet. Kommunstyrelsen har även en förstärkt uppsiktsplikt över de kommunala aktiebolagen (6 kap 9§).

Ansvar

Uppsiktsplikten är ett ansvar för kommunstyrelsen som kollektiv, och vilar inte särskilt på ordföranden eller annan utpekad ledamot. Uppsiktsplikten är aktuell hela året och löper över hela året. Den omfattar verksamhet, personal och ekonomi.

Särskilt om uppsikt över kommunala bolag och kommunalförbund

Kommunstyrelsen har uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i form av bolag och över kommunalförbund där kommunen är medlem. Detta innebär att styrelsen ansvarar för att övervaka dessa verksamheter och att se till att de agerar i enlighet med kommunens intressen och mål.

Om kommunstyrelsen finner att verksamheten inte är förenlig med ändamålet eller befogenheterna, ska styrelsen lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Utövande av uppsiktplikten

Högsta Förvaltningsdomstolen har prövat kommunstyrelsens förstärkta uppsiktsplikt i ett mål (HFD 2018 ref 33) den 22 maj 2018. I domen fastställdes att uppsiktsskyldigheten är övergripande och att styrelsen inte behöver granska varje enskild affärshändelse i bolaget. Granskningen bör dock vara tillräckligt omfattande för att bedöma om verksamheten som helhet har varit kompetensenlig.

Kommunstyrelsens uppsiktspflicht utövas genom regelbunden granskning som kan utföras på följande vis.

Årliga beslut och rapporter
Dialog och möten
Uppföljning och utvärdering
Laglighetsprövning
Rapportering

Kommunens styrmedel över kommunala bolag

Både bolagsordning och ägardirektiv fungerar som styrmedel för att säkerställa att kommunala bolag agerar i linje med kommunens mål, värderingar och intressen. Genom att använda dessa verktyg kan kommunen aktivt påverka bolagets verksamhet och resultat. Bolagsordningen och ägardirektivet tydliggör det kommunal ändamålet med ett visst kommunalt bolag.

Bolagsstämman för ett kommunalt bolag fungerar som ett annat viktigt styrmedel för kommunen (ägaren). Bolagsstämman är det formella forum där kommunen (ägaren) utövar sin makt i bolaget. Vid bolagsstämman uttrycker ägarombudet ägarens vilja genom att föra kommunens talan, genom att rösta på kommunens vägnar och genom att agera i enlighet med kommunens intressen.

Kommunfullmäktige har i beslut den 14 november 2022, KF § 170 utsett Eva-Lotta Törnblom Nises (S) till ombud vid bolagsstämma med Gagnefsbostäder AB och Jan Wiklund (M) som ersättare för ombudet, från den 1 januari 2023 till den 31 december 2026, dock som längst till att kommunfullmäktige med stöd av kommunallagen förrättar nytt val.

Ett viktigt styrmedel är en effektiv och gedigen internkontroll som följer den fastställda internkontrollplanen. I styrelsen uppsiktspflicht ingår att tillse att

internkontrollplan upprättas och följs av ett kommunalt bolag. Vidare att tillse att bolagen allmänt följer lagar och förordningar samt upprätthåller en god administrativ ordning enligt de kommunalrättsliga och förvaltningsrättsliga principerna.

Kommunstyrelsens ordförande som ordförande i kommunalt bolag

Det finns ingen generell lag som förbjuder att samma person är ordförande både i kommunstyrelsen och i ett kommunalt bolag. I sådana situationer är det av vikt att kommunen har tydliga rutiner för kommunstyrelsens förstärkta uppsiktsplikt.

Fördelar med kommunstyrelsens ordförande som ordförande i kommunalt bolag

Att kommunstyrelsens ordförande även har rollen som ordförande i ett kommunalt bolag kan anses ha uppenbara fördelar utifrån kommunstyrelsens uppdrag att styra, leda, utvärdera och utveckla hela den kommunala verksamheten. Detta enligt följande.

Samordning och effektivitet
Kontinuitet och samstämmighet
Ökad insyn
Effektivare beslutsfattande
Starkare representation

Fråga 1 och svar

Hur ser styrelsen på förhållandet att ordförande för kommunstyrelsen prövar sig själv i sin roll som ordförande i styrelsen för Gagnefbostäder AB?

Den allmänna uppsiktsplikten och den förstärkta uppsiktsplikten gäller för hela kommunstyrelsen som kollektiv. Uppsiktsplikten gäller inte särskilt för kommunstyrelsens ordförande.

Vid styrelsens behandling av ärenden och vid beslut i ärenden gäller regler för jäv. Kommunstyrelsens ordförande liksom ledamöter och tjänstgörande ersättare har att följa regler om jäv.

Kommunstyrelsen som kollektiv har lagstadgad uppgift att leda, styra, utvärdera och utveckla alla delar av den kommunala verksamheten. Det är troligt att kommunstyrelsens möjligheter att fullfölja sina uppdrag i denna del skulle försvåras om det generellt skulle gälla att en ledamot i

kommunstyrelsen inte kan agera som ordförande eller ledamot i ett kommunalt bolag eller i ett bolag där kommunen har ett betydande intresse.

Ansvarsprövningen gällande kommunstyrelsen som enskild ledamot och kommunstyrelsens som kollektiv sker genom beslut av kommunfullmäktige. I dessa beslut deltar inte någon som är del av kommunstyrelsen.

Fråga 2 och svar

Hur sker uppsikten av företaget när ordföranden för kommunstyrelsen tillika är ordförande för företaget som man ska bedriva uppsikt över?

Uppsiktplikten är aktuell hela året och löper över hela året. Uppsiktplikten utövas genom regelbunden granskning som kan utföras på många vis, inte endast genom ordföranden.

Styrmedlen över kommunala bolag är många. Inte minst genom upprättande av bolagsordning och ägardirektiv för visst bolag. Även bolagsstämman utgör ett styrmedel över de kommunala bolagen. Kommunfullmäktige i Gagnefs kommun har utsett ombud och ersättare för ombud vid bolagsstämma med Gagnefsbostäder AB, som inte är kommunstyrelsens ordförande.

Varje år behandlar kommunstyrelsen årsredovisningarna för hel- och delägda bolag efter att ha tagit del av revisorernas granskningar. För respektive bolag bedömer och beslutar styrelsen huruvida verksamheten har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och om de har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Vid tillfället beslutar styrelsen huruvida ägarens ombud, som utses av kommunfullmäktige, ska förordas att ge ansvarsfrihet för bolagets styrelse och vd för det gångna året. I handläggningen och beslutet deltar inte de ledamöter och ersättare i kommunstyrelsen som även är valda att ingå i styrelsen för det bolag som är föremål för granskning, eftersom dessa träffas av jäv i ärendet.

Den 25 maj 2023 gjorde kommunstyrelsen (KS § 67) en prövning om verksamheten som Gagnefsbostäder AB bedrivit var förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och om de hade utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Detta gjordes i samband med behandlingen av årsredovisningen för bolaget (KS/2023:229). I beslut och handläggning av ärendet deltog inte kommunstyrelsens ordförande Fredrik Jarl och inte heller kommunstyrelseledamoten Lars-Erik Granholm då både även ingår i

styrelsen för Gagnefsbostäder AB och därför anmälde jäv. Protokollsutdrag bifogas.

Övrigt

I situationer där kommunstyrelsens ordförande även är ordförande för ett kommunalt bolag är det nödvändigt med ett öppet och transparent förhållningssätt gällande information och kommunikation. Kommunen ska då lägga vikt vid att ansvarsfördelningen är tydlig och att det inte ska uppstå tvivel gällande opartiskhet och lojalitet.

Kommunstyrelsen leder och samordnar allt arbete inom kommunen. Det är deras ansvar att se till att olika verksamheter fungerar smidigt tillsammans. Effektivt ledarskap är avgörande för att uppnå kommunens mål och för att säkerställa att resurser används på ett avsett och försvarligt sätt.

Kommunstyrelsen och hela den kommunala verksamheten styrs av kommunallagen. Det är viktigt att vara medveten om de lagar och regler som styr kommunernas arbete för att kunna agera i enlighet med dem.

Det är balansen mellan ledarskap, ekonomi, samarbete och lagstiftning som gör det möjligt för kommunstyrelsen att framgångsrikt uppfylla sina lagstadgade uppdrag och därmed leda, styra, utvärdera och utveckla de kommunala verksamheterna. I detta ingår ett respektfullt, gediget och kontinuerligt utövande av styrelsens uppsiktspflicht.

Rolf Davidsson
Tf. kommunchef

KS/2023:229

KS § 67

Gagnefsbostäder AB årsredovisning 2022

Kommunstyrelsens beslut

1. Den verksamhet Gagnefsbostäder AB bedrivit under året har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
2. Delge kommunfullmäktige årsredovisning 2022 för Gagnefsbostäder AB.
3. Tillstyrka att kommunens ombud på bolagsstämman beviljar styrelsen och vd för bolaget ansvarsfrihet under förutsättning att revisorerna så tillstyrker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Lägga årsredovisning 2022 för Gagnefsbostäder AB till handlingarna.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Fredrik Jarl (C) och Lars-Erik Granholm (KOSA) i handläggning och beslut.

Ärendebeskrivning

Föreligger årsredovisning från Gagnefsbostäder AB för år 2022.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kommunstyrelsens förvaltning, 2023-06-01, 1 sida.

Protokollsutdrag, GBAB 230425 § 9, 1 sida.

Årsredovisning för Gagnefsbostäder AB, räkenskapsåret 2022 inklusive revisionsberättelse, 18 sidor.

Protokollsutdrag

Kommunfullmäktige
Gagnefsbostäder AB

Tf. kommunchef
Rolf Davidsson

Fråga om ledning och styrning till kommunstyrelsen

Kommunens ägarstyrning och uppsiktsplikt över kommunala bolag

Allmänt om uppsiktsplikt

Enligt kommunallagen (6 kap. 1 §) har kommunstyrelsen flera ansvarsområden när det gäller uppsikt över kommunal verksamhet.

Leda och samordna förvaltningen:

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Detta innebär att styrelsen har en övergripande roll i att samordna och styra kommunens verksamheter (leda, styra, utvärdera och utveckla).

Uppsikt över nämnder och gemensamma nämnder:

Kommunstyrelsen har uppsikt över nämnders och gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen övervakar att nämnderna agerar inom ramen för sina befogenheter och att deras verksamhet är förenlig med kommunens mål och syften.

Kommunstyrelsen fastställer reglemente och arbetsordning för nämnder och gemensamma nämnder.

Uppsikt över kommunala bolag och kommunalförbund.

Kommunstyrelsen har även uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i form av bolag och över kommunalförbund där kommunen är medlem. Detta innebär att styrelsen ansvarar för att övervaka dessa verksamheter och se till att de agerar i enlighet med kommunens intressen och mål.

Ansvar

Uppsiktsplikten är ett ansvar för kommunstyrelsen som kollektiv, och vilar inte särskilt på ordföranden eller annan utpekad ledamot. Uppsiktsplikten är återkommande aktuell och löper över hela året. Den omfattar verksamhet, personal och ekonomi. Dessutom har kommunstyrelsen ansvaret för att bereda ärenden till kommunfullmäktige, hantera den ekonomiska förvaltningen och att verkställa fullmäktiges beslut.

Förstärkt uppsiktsplikt över kommunala aktiebolag:

Kommunstyrelsen har även en förstärkt uppsiktsplikt över de kommunala aktiebolagen (6 kap 9§).

Den förstärkta uppsiktsplikten innebär att kommunstyrelsen i årliga beslut, för varje bolag, prövar om verksamheten har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Om kommunstyrelsen finner att verksamheten inte är förenlig med ändamålet eller befogenheterna, ska de lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Den förstärka uppsiktspliktens omfattning

Högsta Förvaltningsdomstolen har prövat kommunstyrelsens förstärkta uppsiktsplikt i ett mål (HFD 2018 ref 33) den 22 maj 2018. I domen fastställdes att uppsiktsskyldigheten är övergripande och att styrelsen inte behöver granska varje enskild affärshändelse i bolaget. Granskningen bör dock vara tillräckligt omfattande för att bedöma om verksamheten som helhet har varit kompetensenlig.

Hur utövas uppsiktsplikten

Kommunstyrelsens uppsiktspflicht utövas genom regelbunden granskning som kan utföras på följande vis.

Årliga beslut och rapporter:

Kommunstyrelsen fattar årligen beslut om bolagens verksamhet. Styrelsen utvärderar om bolagen har agerat i linje med det kommunala ändamålet och inom ramen för sina befogenheter. Dessa beslut dokumenteras och rapporteras till kommunfullmäktige.

Dialog och möten:

Kommunstyrelsen kan ha regelbundna möten med bolagens ledning. Under dessa möten kan uppföljning göras gällande verksamheten, ekonomi, strategiska mål och eventuella och eventuella utmaningar.

Uppföljning och utvärdering:

Kommunstyrelsen kan följa upp bolagens verksamhet och prestationer genom nyckeltal, ekonomiska rapporter och andra relevanta indikatorer. Om det finns avvikelser eller problem påpekar styrelsen på lämpliga åtgärder.

Laglighetsprövning:

Om kommunstyrelsen misstänker att ett bolag har fattat beslut som inte är kompetensenligt eller strider mot kommunallagen, eller annan lag, så kan de begära en laglighetsprövning. Det innebär att en domstol utvärderar beslutets laglighet.

Rapportering:

Kommunstyrelsen kan löpande rapportera till kommunfullmäktige om bolagens verksamhet och om eventuella åtgärder som styrelsen vidtagit i förhållande till ett bolag.

Kommunens styrmedel över kommunala bolag

Både bolagsordning och ägardirektiv fungerar som styrmedel för att säkerställa att kommunala bolag agerar i linje med kommunens mål, värderingar och intressen. Genom att använda dessa verktyg kan kommunen aktivt påverka bolagets verksamhet och resultat. Bolagsordningen och ägardirektivet tydliggör det kommunal ändamålet med ett viss kommunalt bolag.

Kommunfullmäktige är normalt ansvarig för att fastställa bolagsordningen för ett kommunalt bolag. Detta sker genom ett formellt beslut där fullmäktige godkänner bolagsordningen och översänder den till bolaget för antagande.

Kommunfullmäktige är normalt ansvarig för att fastställa ägardirektiv för de kommunala bolagen. Detta görs genom ett formellt beslut där ägardirektiven antas.

Bolagsordning

Bolagsordningen fastställer de grundläggande reglerna för hur bolaget ska fungera. Den innehåller bestämmelser om styrelsen, budgetprocess, aktiekapital samt om bolagsstämma och andra viktiga aspekter.

Bolagsordningen definierar styrelsens befogenheter och ansvar. Det inkluderar hur beslut fattas, hur verksamheten ska drivas och hur bolagets, liksom ägarens intressen, ska bevakas.

Bolagsordningen klargör bolagets ändamål och mål, liksom det kommunala ändamålet.

Ägardirektiv

Ägardirektiv är de riktlinjer som kommunen (ägaren) ger till bolaget. De kan omfatta strategiska mål, hållbarhetskrav, ekonomiska mål och prioriteringar.

Ägardirektiven kan specificera krav på avkastning, investeringar och ekonomisk stabilitet.

Ägardirektiven kan också inkludera krav på hur bolaget ska agera i samhällets (kommunens) intresse.

Bolagsstämma del av kommunens styrmedel

Bolagsstämman för ett kommunalt bolag fungerar som ett viktigt styrmedel för kommunen (ägaren).

Bolagsstämman är det formella forum där kommunen (ägaren) utövar sin makt i bolaget. Vid bolagsstämman agerar ägarombudet utifrån ägarens vilja genom att föra kommunens talan, genom att rösta på kommunens vägnar och genom att agera i enlighet med kommunens intressen.

Ägarombud vid bolagsstämma

Kommunfullmäktige har i beslut den 14 november 2022, KF § 170 utsett Eva-Lotta Törnblom Nises (S) till ombud vid bolagsstämma med Gagnefsbostäder och Jan Wiklund (M) som ersättare för ombud, från den 1 januari 2023 till den 31 december 2026, dock som längst till att kommunfullmäktige med stöd av kommunallagen förrättar nytt val.

Internkontrollplan

Ett viktigt styrmedel är en effektiv och gedigen internkontroll som följer den fastställda internkontrollplanen. I styrelsen uppsiktspflicht ingår att tillse att internkontrollplan upprättas och följs av ett kommunalt bolag. Vidare att tillse att bolagen allmänt följer lagar och förordningar samt upprätthåller en god administrativ ordning enligt de kommunalrättsliga och förvaltningsrättsliga principerna.

Kan kommunstyrelsens ordförande även vara ordförande för kommunala bolag som kommunstyrelsen har uppsiktspflicht över?

Kommunstyrelsens ordförande kan även vara ordförande för kommunala bolag som kommunstyrelsen har uppsiktspflicht över.

Det finns ingen generell lag som förbjuder att samma person är ordförande i både kommunstyrelsen och i ett kommunalt bolag. I sådana situationer är det av vikt att kommunen har tydliga rutiner för kommunstyrelsens förstärkta uppsiktsplikt.

I situationer där kommunstyrelsens ordförande även är ordförande för ett kommunalt bolag är det nödvändigt med ett öppet och transparent förhållningssätt gällande information och kommunikation. Kommunen ska då lägga vikt vid att ansvarsfördelningen är tydlig och att det inte ska uppstå tvivel gällande opartiskhet och lojalitet.

Fördelar med kommunstyrelsens ordförande som ordförande i kommunalt bolag

Att kommunstyrelsens ordförande även har rollen som ordförande i ett kommunalt bolag kan anses ha uppenbara fördelar utifrån kommunstyrelsens uppdrag att styra, leda, utvärdera och utveckla hela den kommunala verksamheten.

Samordning och effektivitet:

När samma person innehar båda rollerna kan det underlätta samordningen mellan kommunen och det kommunala bolaget. Beslut kan fattas snabbare och det underlätta implementeringen av gemensamma strategier och mål.

Kontinuitet:

En gemensam ordförande kan bidra till kontinuitet och stabilitet. Personen har insikt i både kommunens och bolaget verksamhet, vilket minskar riska för informationsglapp och missförstånd.

Ökad insyn:

Genom att ha samma person i båda positionerna kan det bli lättare att följa upp och att granska verksamheten. Det kan bli tydligare vad det kommunala intresset är med bolaget och det kan öka informationen och transparensen gentemot medborgarna.

Effektivare beslutsfattande:

Ordföranden kan agera som en länk mellan kommunen och bolaget. Detta kan bidra till snabbare beslut och smidigare processer. Ägarens intressen, syften och mål kan få tydligare bäring på bolagets verksamhet.

Starkare representation:

En gemensam ordförande kan representera kommunen och bolaget på ett mer sammanhållet sätt. Det kan stärka bilden av kommunen som en enhet och öka förtroendet för både kommunen och bolaget.

Principiella invändningar:

De principiella invändningar mot att kommunstyrelsens ordförande även är ordförande för kommunala bolag kan vara flera och beror på den specifika kontexten.

Intressekonflikter:

När samma person innehar båda positionerna kan det uppstå intressekonflikter. Ordföranden kan hamna i en situation där hen måste balansera kommunens intressen med bolagets intressen, vilket kan vara problematiskt.

Oberoende:

Bolagsstyrelsen bör vara oberoende och kunna agera självständigt. Om kommunstyrelsens ordförande är också ordförande i bolaget, skulle det kunna ifrågasättas om ordföranden kan fatta beslut som är helt fria från politisk påverkan (vilket i och för sig ska vägas mot att kommunen naturligtvis är ett politiskt styrt organ).

Transparens och insyn:

Att ha samma person i båda rollerna kan påverka transparensen och insynen i bolagets verksamhet. Det skulle kunna ifrågasättas om allmänheten och andra intressenter får tillräcklig information om bolagets agerande.

Kompetens och tid:

Att inneha båda positionerna kräver en betydande mängd tid och kompetens. Det kan vara svårt att fullt ut utföra båda uppgifterna på ett effektivt sätt.

Ansvarsfördelning:

Rollerna har olika ansvarsområden. Kommunstyrelsens ordförande ansvarar för den politiska ledningen, medan bolagsstyrelsen ansvarar för den operativa verksamheten. Att kombinera båda skulle kunna bidra till oklarheter kring ansvarsfördelningen.

Avsändare
Gagnefs kommun
Kommunrevisionen

Datum
2024-03-06

Expedieras till:
Kommunstyrelsen

För kännedom till:
Kommunfullmäktige

Frågor till kommunstyrelsen angående styrning och ledning

Kommunens revisorer önskar att kommunstyrelsen lämnar ett yttrande baserat på de frågor som revisorerna tillställt kommunstyrelsen 17 januari 2024. Se tidigare bifogat underlag (2024-01-17).

Yttrandet skickas senast 2024-04-15 till revisionens biträde; liv.ahlgren@kpmg.se

För revisorerna i Gagnefs kommun.

DocuSigned by:

AD92EBFEB86A49F...
Gustav Wallheden

Sammanställande

Fråga till kommunstyrelsen angående styrning och ledning

Kommunrevisionen har noterat att ordförande för kommunstyrelsen tillika kommunalrådet även sitter som ordförande i Gagnefbostäder AB. Revisionen har av den anledningen valt att genomföra en revision av förhållandena i styrningen av Gagnefbostäder AB under 2024.

I kommunlag (SFS 2017:725) 6 kap 1§ andra stycke står det att:

”Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i 10 kap. 2-6 §§ och sådana kommunalförbund som kommunen eller regionen är medlem i.”

Vidare står det i 6 kap 9§:

”Styrelsen ska i årliga beslut för varje sådant aktiebolag som avses i 10 kap. 2 § pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.”

Kommunrevisionen önskar av denna anledning svar från kommunstyrelsen hur man ser på det förhållandet att ordförande för kommunstyrelsen prövar sig själv i sin roll som ordförande för Gagnefbostäder AB i enlighet med 6 kap 9§ i kommunallagen samt hur uppsikten sker av företaget när ordföranden för kommunstyrelsen tillika är ordförande för företaget som man ska bedriva uppsikt över.

Kommunrevisorerna önskar svar på dessa två frågor samt eventuella protokoll från styrelsemöten där det framgår om kommunstyrelsens ordförande valt att inte delta i beslut eller prövning då han är en av de som kommunstyrelsen ska fatta beslut eller prövning om.